

Prosedyre - Fiskehelsetjeneste

Dok. adm.: Jeanett Vigeland Johansen

Gyldig fra: 09.10.2023

Godkjent av: Håkon Espeland

Revisjonsfrist: 08.10.2024

Ansvar og myndighet:

- Daglig leder har ansvaret for produksjonsplanlegging og det profylaktiske arbeidet i Lovundlaks. Dersom det skal gjennomføres håndtering av fisk er Daglig leder i samråd med veterinær ansvarlig for å vurdere og konkludere om behandling er aktuelt og i tilfelle hvilken metode som skal benyttes.
- Kvalitetsleder har ansvaret for at det gjennomføres rutinemessig helsekontroll på Lovundlaks sine anlegg, og at krav til rutinemessig prøvetaking blir overholdt. Videre har kvalitetsavdelingen ansvar for at nødvendig dokumentasjon blir journalført i Lovundlaks sitt kvalitetssystem.
- Kvalitetsleder har ansvar for at det gjennomføres risikovurdering av fiskens helsestatus før eventuell behandling, samt medhjelpererklæring når det er nødvendig.
- Veterinærens medhjelper har fått delegert ansvar fra ansvarlig veterinær eller fiskehelsebiolog (FHT) for gjennomføring av behandling. Beskrives nærmere i [Prosedyre – veterinærens medhjelper](#)

Fiskehelsetjeneste i Lovundlaks jf. Akvakulturdriftsforskriften § 6

Åkerblå AS

Håvard Kallbekken
Veterinær
Autorisasjons nr. 10083818

Autorisasjons nr. kan kontrolleres ved å trykke på lenken: [Helsepersonellregisteret](#)

Kontaktinformasjon: [Kontaktliste](#)

Fiskehelsetjenesten bistår Lovundlaks med overvåkning, forebygging og diagnostikk for å best mulig måte sikre velferd, helse og biosikkerhet gjennom hele produksjonssyklusen. Dette sikres med grundige helsekontroller og god rådgivning, fra utsett til slakt.

Det gjennomføres rutinemessige helsekontroller;

1. på grunnlag av en vurdering av risiko for at akvakulturdyrene blir smittet, utvikler sykdom og sprer smitte,
2. på grunnlag av en vurdering av risiko for at fisk utsettes for påkjenninger og belastninger, og
3. slik at smitte, sykdom, påkjenninger og belastninger avdekkes, forebygges og eventuelt behandles på et tidlig stadium.

Ved forøket dødelighet, unntatt når dødeligheten åpenbart ikke er forårsaket av sykdom, eller annen grunn til mistanke om smittsom eller ikke-smittsom sykdom i en eller flere produksjonsheter, skal helsekontroll gjennomføres uten unødig opphold. Helsesituasjonen i hele akvakulturanlegget skal vurderes, og det skal tas ut prøver og foretas undersøkelser for å fastslå årsaken til den forøkede dødeligheten. Ved vedvarende forøket dødelighet skal ny helsekontroll gjennomføres innen 14 dager, med mindre årsaksforhold er entydig og avklart.

Forøket dødelighet varsles som beskrevet i [Varslingsinstruks - Forøket dødelighet](#)

Intervall helsekontroll

- Fisk i akvakulturanlegg for matfisk med 1 000 000 matfisk eller flere, skal ha minst tolv helsekontroller per år.
- Fisk i akvakulturanlegg for matfisk med mer enn 50 000 matfisk og mindre enn 1 000 000 matfisk, skal ha minst seks helsekontroller per år.

- Fisk i akvakulturanlegg for matfisk med mer enn 3 000 og mindre enn 50 000 matfisk, skal ha minst fire helsekontroller per år.
- For ASC-sertifiserte lokaliteter skal det gjennomføres månedlige helsebesøk.

Dersom det ikke er fisk i akvakulturanlegget hele året, reduseres krav til antall helsekontroller tilsvarende.

Helsekontroll og prøveuttak:

Ut fra en risikovurdering skal et representativt utvalg av produksjonsenhetene inspiseres. Et representativt utvalg av nylig døde akvakulturdyr eller akvakulturdyr med unormal adferd skal obduseres og relevante undersøkelser skal gjennomføres. Det skal særlig tas sikte på å avdekke eventuell forekomst av sykdom i kategori A, B, C, D, E og F. Dersom anleggene er omfattet av en lokal forskrift for listeført smittsom sykdom vil det være andre krav til hyppighet og prøveuttak.

Krav til rutinemessig prøvetaking og testing av PD:

Laks, ørret, regnbueørret og røye i akvakulturanlegg med ubehandlet sjøvann der SAV ikke er påvist, skal undersøkes for SAV minst en gang i måneden. I løpet av en kalendermåned skal det tas ut prøver av spongiøst vev fra hjertets ventrikkel fra minst 20 fisk. Prøvene skal tas ut av veterinær eller fiskehelsebiolog. Medhjelpere kan benyttes i tråd med bestemmelsene i dyrehelsepersonelloven § 15

Prøvene skal sendes til akkreditert laboratorium for individuell analyse med PCR for SAV innen to virkedager etter at tilstrekkelig antall prøver er tatt ut.

Følg lenken for veiledning for uttak av real-time PCR analyse: [Veiledning for uttak av PCR](#)

Prøvene registreres i [patolink](#).

Innsending av dokumentasjon før gjennomføring av helsekontroll

I forkant av helsekontroll skal relevante opplysninger i driftsjournalen sendes inn til fiskehelsetjenesten. Rapporter genereres fra produksjonsstyringsprogrammet i fishtalk.

- Dødelighetsoversikt
- FHT rapport, laks
- FHT rapport, rognkjeks
- Statusrapport for alle lokaliteter.

Følg lenken for veileder for rapportgenerering i Fishtalk: [Veileder – Generering av rapport i Fishtalk](#)

Journalføring

Hvert besøk etterfølges av besøksrapport som beskriver relevante forhold knyttet til biologisk- og driftsmessig status. Helsejournalen skal inneholde opplysninger følgende:

- Oppsummering helsebesøk
- Helse- og velferds status laks og rognkjeks
- Antall helsekontroller
- Prøveuttak og analyseresultater
- Diagnoser
- Behandlinger
- Kjente eller sannsynlige årsaker til skader og produksjonssykdommer

Kvalitetsavdelingen orienterer arbeidsledere etter helsebesøk og ved mottatte analyseresultater, og fører oversikt over påviste diagnoser i Fishtalk for rett dødfisk-kategorisering. Ref. [Prosedyre – Dødfiskhåndtering](#)

Håndtering

All behandling av fisk skal klareres med veterinær. Akkreditert fiskehelsepersonell/veterinær har det kliniske ansvaret for fisken når den behandles, og skal vurdere og konkludere om behandling er aktuelt og i tilfelle hvilken metode som skal benyttes. Det er ikke tillatt å iverksette utlevering av medikamenter og/eller starte behandling av fisk uten at det er avklart med Veterinær. Dette dokumenteres i form av en risikovurdering gjennomført av fiskehelsetjenesten.

Relaterte dokumenter:

 [Kontaktliste](#)

 [Prosedyre - Medikamentell behandling](#)

 [Varslingsinstruks - Forøket dødelighet](#)

Relaterte lenker:

 [Akvakulturdriftsforskriften](#)

 [Dyrehelsepersonelloven](#)

 [Forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr](#)

 [Forskrift om tiltak for å forebygge, begrense og bekjempe pankreassykdom \(PD\) hos akvakulturdyr](#)

 [ID 1947, Risikovurdering - Ikke listeførte sykdommer](#)

 [ID 1948, Listeførte sykdommer](#)

 [ID 2153, Bruk av ulovlige legemidler](#)

 [ID, 1738 Bruk av fôrbasert avlusing](#)

 [OIE - Aquatic animal health code](#)

 [Patolink](#)